
DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

M A N I A.

6

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

M A N I A;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S.S. T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimae FACULTATIS MEDICAE Decreto;

PRO

GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT.

✓
ROWAN PURDON,

HIBERNUS.

AD DIEM 12 SEPTEMBRIS, HORA LOCOQUE SOLITIS.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO,

APUD ROBERTUM ALLAN.

MDCCXCIX.

AMICIS CARISSIMIS,
RICHARDO ET ARTHURO CHUTE,
DE CHUTEHALL, IN COMITATU KERRY,
QUOS VETUS AMICITIA,
MAGIS QUAM AFFINITAS
IN ÆTERNUM
SIBI OBSTRINXIT;
HOCCE TENTAMEN MEDICUM
STUDIORUM PRIMITIAS,
EXIGUUM SED SINCERUM GRATI ANIMI
TESTIMONIUM
SACRUM
VULT
ROWAN PURDON.

221

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

M A N I A.

ROWAN PURDON, *AUCTORE.*

DE hoc morbo pauca disserturo, variarum ejus definitionum, quæ identidem excogitatæ sunt, nullam mentionem facere, mihi in animo est; quoniam optimam definitionem præbere videtur diversorum symptomatum enumeratio, quæ affectum, de quo agendum est, ab omnibus aliis fatis distinguere poterit. Igitur, ad morbi historiam progrediar.

A

HISTORIA.

HISTORIA.

Hoc malum, in plagis calidioribus et tempore æstivo frequentius occurrere, affirmatur. Porro observatur, eadem anni tempestate, homines, qui malum olim passi, postea intermissionem experiri visi sunt, ad ejus reditum magis proclives redditos esse. Juvenes potius quam senes, sexumque virilem potius quam foemininum, adoritur. Apud juvenes, qui habitu plethorico gaudent, quique ad violentia animi pathemata proclives sunt, ii, præ cæteris, huic morbo obnoxii sunt. In hujusmodi temperamento, sine ullis signis, quæ morbi adventum prænunciant, interdum accidit. Plerumque tamen symptomata sequentia morbi accessionem præcedunt.

Oculi rubicundi fiunt motibusque convulsivis afficiuntur. Æger de vehementi capitis dolore queritur, viresque ejus corporeæ mirum in modum intenduntur.

duntur. Vultus tumidus et maculosus fit, perturbationemque ei similem exhibet quam exprimit homo e somno profundo magno strepitu resuscitatur. Deinde, ut plurimum, accedit delirium; adeoque turbatur ægri mens ut oratio ejus prorsus absurda fiat, falsamque indicet idearum associationem, vel falsas rerum *perceptiones*, vel uti quum æger res, quæ revera absunt, adesse imaginetur. Hæc mentis turbatio in varias res dirigitur, ægrumque ab una meditatione ad alteram celerrime rapit. Mente turbati plerumque iracundi sunt, quumque furiosi facti sint, vinculis ægre cohiberi queunt. Amicos, quos fani maxime caros duxerunt, pariter atque alienos contemptu habent, eorumque monita omnino negligunt. Modo spei pleni sunt, modo, oculis lachrymis suffusis, huc illuc tristes vagantur, lucem perosi, omniaque ea evitantes quæ, ante diri hujus mali accessionem, illis maximo oblectamento fuere. Tantam interdum mutationem subit ægri mens, ut qui antea pudoris et decori sensu exquisito insignes fuere, iis, hoc morbo affectis, omnia, quæ impudica et obscæna sunt, sum-

mam afferant voluptatem. Somni expertis, interdum totas hebdomadas, imaginationem ejus perpetuo terrent, modo horribilia modo prorsus ludicra phantasmata. Omne fere cibi potusque desiderium amittunt, et sic sæpe manent solo fixi, simulacri instar, dum extremitates frigore prope rigescent, corpusque adeo exsangue et debile fit, ut skeleton referat. Plurimæ secretiones et excretiones imminuuntur. Nonnulli vehementi desiderio veneris laborant. Quamvis in plerisque exemplis maniacy audacissimi esse, periculumque omnino contemnere, videantur, plerumque metu facile subigi possunt. Pulsus fere regularis est, eumque sæpe refert quem habet aliquis ira gravi laborans. Malum sæpe in hoc statu aliquamdiu manet, parum, aut non omnino, mutatum; plerumque vero sanitatis intervalla periodica occurrunt. Quum diu persistiterit, symptomata, jam memoratis, contraria crebro accidunt, signa graviora mitescunt, ægerque in statum melancholiæ incidit, et quasi idearum prorsus expertus adeo stupidus evadit ut impressiones, etiam violentissimas, vix percipiat. Ma-
niacy

niaci longævi esse perhibentur, et effectibus contagionis minus quam alii patere, dicuntur.

DIAGNOSIS.

SUNT qui opinantur maniam et melancholiam sibi invicem adeo similes esse, ut, inter eas discrimen facere, vix possibile sit. Quamvis multa phœnomena utrique communia exhibent; tamen nonnullas notas, quibus vere distingui possunt, inter eas intercedere, probabile videtur, et quoniam differentia ad diversam tractandi eas methodum sæpe ducit, enumeranda videntur ea symptomata quibus plerumque distingui possunt. Crebra occurrunt melancholiæ exempla, quæ in maniam non mutata est, quamvis ægri per totam fere vitam vera melancholia laborârant. Porro utriusque morbi accessio et stadium primum inter sese plurimum differunt. Melancholia admodum lente aggredditur, contra autem mania subito accedit, præfertim vero quum habitu plethorico præditos invadit.

dit. Melancholia plerumque temperamento melancholico propria est, et plerumque observatur, quum mania in tali habitu occurrat, primum particularem vel non generalem esse. Huc quoque accedit, mentis perturbationem, quæ in melancholia accidit, non solum particularem, plerumque autem tristis generis, esse, metumque potius de rebus futuris quam præsentibus, suggerere. Porro tempus anni quo oriuntur morbi, eos inter aliquid discriminis præbebit; frigidum enim nubilumque cælum melancholiæ, huic autem contrarium cæli statum maniæ, origini favere, constat. Notas, quibus mania a phrenitide, vel delirio febrili, discriminanda est, monstrare, prorsus supervacaneum foret. Si morborum historia consideratur, et si in animo perpendatur febris, quæ duos postremos stipat, inter eos distinctio satis manifesta apparebit. Jam breviter differendum est de præcipuis morbi causis, primumque de causis ad eum opportunos reddentibus.

CAUSÆ

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

PECULIAREM corporis structuram nonnullos, præ cæteris, ad quosdam cum corporis tum mentis morbos homines proclives efficere, hodie inter omnes fere convenit; sed peculiaris hujus structuræ, e qua proclivitas pendet, natura nobis fere prorsus ignota est. A quibusdam systematis nervosi conditionibus oriri, verisimillimum est. Quamvis hanc systematis legem satis explicare nequimus, neque *ad legem magis ultimam* eam referre possumus, tamen manifesto demonstratur variis modis, quibus diversæ constitutiones ab eadem causa afficiuntur. Sic, quantum ad mentem attinet, quorundam mentes quadam mobilitate seu irritabilitate instruuntur, propter quam a levissimis causis, quæ in mentes aliter constitutas fere nullum effectum ederent, magnopere afficiuntur. Hunc mentis statum insiguiunt peculiaris vultus aspectus, quædam mentis cogitationum irregularitas, instabilitas,

litas, et rapiditas, una cum peculiari more se gerendi quem exhibet tali temperamento laborans. Igitur, homines, tali mobilitate præditos, maniaë, pariter atque multis aliis systematis nervosi morbis, ad quos talia temperamenta proculdubio opportuna existunt, obnoxios esse, vix dubitandum est. Hæc mobilitas primis vitæ annis, quam magis pro-
vectis, major est.

Effectus quos diversæ regiones et diversæ temperaturæ in morbos quosdam præstant, hodie certi et comperti sunt : sic, in plagis septentrionalibus, diversæ inflammatorii generis affectiones, quales sunt Pneumonia, Rheumatismus, &c. sæpissime prevalent : contra autem, in regionibus calidioribus, diversæ affectionum nervosarum species, cujuscumque sunt Febris, Tetanus, Hysteria, &c. homines ut plurimum adoriuntur. Quocirca regiones calidiores ad maniam proclivitatem creant, quam à magna systematis nervosi mobilitate, calore genita, pendere, verisimillimum videtur. Huic mobilitati magna ex parte forsitan debetur quod tot
impro-

improprietas, præjudicia, et errores manifesto detegi possint in hujusmodi regionum incolarum lingua, religione, moribus, imperiique normis ; quodque incolæ, quasi mania quadam laborare, videantur, quum levitas eorum, majori constantiæ, et animi firmitudini, quæ frigidiorum regionum homines insigniunt, comparetur.

Modus vivendi quoque ad quosdam morbos homines non parum opportunos reddit, et hunc vivendi moris effectum esse tantum, ut peculiare prædispositiones et temperamenta potius inde quam a primaria conformatione pendeant, verisimile videtur. Sic, plerisque earum gentium, quas, nobismet ipsis comparatas, rudes barbarasque arrogantes nuncupamus, quæque innumera vitæ humanioris vitia et luxurias omnino nesciunt, neque ad pravo et falso cibi desiderio satisfaciendum, ventriculum onerant carne tot innoxiorum animalium, quæ gulæ indulgendi causa immolantur ; plerisque illarum inquam prorsus ignota est dira illa morborum cohors, a plethora et acuta mobilitate proveniens,

que præmaturam secum adfert mortem luxuriæ et mollitiei deditis, animalibus æque voracibus ferisque ac ipsi, invicem præde evasuris.

Bene notum est quoque quanta vi consuetudinem tam in mentem quam in corpus agere; indeque appetentias et pathemata nostra multum affici; sic, multa, quæ antea non solum non cupienda, verum etiam ingratissima, fuere, vi consuetudinis summo postea desiderio exoptamus. Igitur, consuetudinem infrenibus appetentiis morigerandi, ad maniam opportunos reddere, concludere nobis licet. Quoniam præcipuas, quæ ad maniam prædisponunt, causas percurri, jam memorandæ sunt.

CAUSÆ OCCASIONALES.

Hæ ad duo generalia capita relegari possint, ad eas causas nempe, quæ in mentem recta agunt, et eas, quæ cerebrum non recta, sed indirecte, corporis ope, afficiunt. Ad primum caput referenda est

est diuturnios mentis ad aliquam meditationum feriem peculiarem applicatio, quæ, propter nimiam actionem, cerebri partem peculiari huic cogitationi dedicatam, necessario debilitat turbatque. Quasdam cerebri partes, præ cæteris, eodem modo, ac quædam corporis partes seu muscoli, nimia exercitatione defatigari, et hinc sibi propriis functionibus fungendo impares fieri, posse, alicui, qui mentis phænomena aliquantulum considerat, manifestum est; mentemque, ut experientia docet, ab una cogitationum serie ad alteram transeundo, eodem modo ac corpus, posituram, vel musculorum usum commutando, recreari.

Vehementes animi affectus, cujuscumque sunt gaudium, mæror, ira, metus, amor, &c. quorum in corpus humanum effectum satis demonstrant exempla multa, ubi, propter cerebrum plurimum læsum, ipsum vitæ principium subito est extinctum. Horum ultimus in corpus, certo vitæ tempore, maximam vim exerit; omnibus hominum desideriis animique affectibus sese miscet, summaque im-

perio imperat, et si nimis cohibetur vel non recipitur, totam corporis compagem convellit et labefactat.

Rerum adversarum vel prosperarum subitus adventus ; quarum effectum in hunc morbum gignendo, confirmant plurima hujus morbi exempla quæ Londini anno 1720 occurrere observata sunt ; eosque quoque, qui ad res prosperas subito elevati sunt, malum sæpius invasisse, quam alios, notatum est. Quæ res, mania, ut morbi qui a nimia incitatione pendet, naturam clarius demonstrare videtur.

Varia præjudicia, præsertim religiosa, quorum in mentem humanam vis ingentis innumera traduntur exempla, quæ humanæ stultitiæ argumenta diu fuere.

Denique musices potentia, quæ omnes hominum affectiones et pathemata tanto imperio regit.

Plerisque

Plerisque causarum occasionalium maniae, quae in mentem recta agunt, enumeratis ; ad secundum caput generale progrediendum est, seu id quod comprehendit eas causas, quae corporis ope mentem afficiunt, quarum magnus numerus existit, cujusmodi sunt diversa Capitis vulnera, ut fracturae, &c. varii intra caput tumores, quidam cerebri status ad duritiem et siccitatem spectantes ; insolatio ; solitorum profluviorum et evacuationum, mensium nempe, haemorrhoidum, &c. suppressio ; multarum rerum venenosarum, cujusmodi est opium, hyoscyamus, Belladonna, &c. applicatio ; demumque vini, caeterorumque liquorum spirituosorum, usus immodicus.

CAUSA PROXIMA.

INTER omnes scriptores medicos tandem convenit, cerebrum mentis esse sedem ; nervosque inde oriundos media existere, quorum ope, variae impressiones,

pressiones, a diversis naturæ objectis in sensus nostros factæ, illuc propagantur.

Enunciata hac propositione, quam pro certo demonstrant multæ observationes, quarum mentionem facere prorsus supervacaneum foret; deinde investigandus est, quam maxime possumus, modus, quo hæ impressiones in mentem deferantur, adeo ut meditationis materia fiant; modusque, quo cogitationis opus peragatur.

Difficultas functiones corporis humani explicandi, nisi, Fluidi nervosi doctrina admittitur, penaque harum functionum explicatio, quam talis doctrina præbet, una cum magno experimentorum et observationum numero super hac re institutorum, simul sumpta demonstrant, vel verisimillimum reddunt, peculiare, et admodum subtile fluidum in cerebro secerni, unde ad omnes nervos, quibus una cum medulla spinali originem præbet, propagatur.

Hocce

Hocce principio assumpto, alterum ponere vel-
lum, nempe, ullam rem externam alicui nervi sani
parti iusta vi applicatam, in fluido ibi contento
peculiarem motum oscillatorium excitare, unde per
fluidum vehitur donec ad certam cerebri partem
adveniat, cui impressionem, quam acceperat, im-
pertit. Simili ratione omnes aliæ ideæ ad cere-
brum, seu sensorium commune, delatæ ibi depo-
nuntur, et, pro objecti natura, vi qua applica-
tur, proque nervi mentisque tunc temporis statu,
variantur. Quum hæ impressiones ad sensorium
commune pervenerint, mentis attentionem statim
sibi vindicant, nisi hæc tum, idearum, quæ im-
pressionem fortiolem communicârunt, considera-
tione occupatur, quod si fit, in memoria deinde
locantur, menti postea revocandæ, vel temporis
diurnitate, aliave causa futura penitus oblite-
randæ.

Has impressiones externas in cerebro impressio-
nes, quæ revera existunt, facere, manifestum erit
unicuique, cui innotescit magnus effectus in memo-

rias nostras, multarum causarum naturalium quales sunt ætas, injuriæ externæ, febris, &c. quem proculdubio, solum aliqua mutatione naturali, perquam hæ *reales* impressiones abolentur, efficiunt. Namque affirmare, eas causas phyficas, quibus nulla omnino proprietas communis est cum spiritu (qui omnis materiæ proprietatis absentia esse videtur) in eas impressiones, vel ideas, si tantum spirituales essent, agere posse, æque absurdum foret, ac si quis contenderet, meum digitum, quamvis soliditate, materiæ proprietate præcipua, privatum, calamum quo scribo tenere posse.

Hæc *veras* impressiones vel ideas conjungi, et inter sese comparari, propterea quod in fluido nervoso, tunc temporis in cerebro præfenti, peculiares motus gradus et modos, excitant, unicuique etiam liquido constabit qui secum reputat quantum cogitandi opus somno et vigilia afficiatur. In priori fluidum nervosum prægressi diei labore exhaustum, ad motus peculiares, qui idearum receptioni et conjunctioni requiruntur, sustentandum, non satis abundat.

bundat. In posteriori, autem, quiete reſectum et accumulatum functione ſibi propria fungendo pariterum evadit.

Hinc igitur concludendum eſt rerum externarum ideas, earumque concordiae vel differentiae perceptionem, judicium juſtum vel falſum, affectioneſque et pathemata inde provenientia, a modo praecipue pendere quo hae impreſſiones, ſeu ideae, in cerebro ordinantur, et motus genere, quo fluidum nervoſum agitur. Dum idearum noſtrarum, et fluidi nervoſi motus, ordo et regularitas rite ſervantur, cogitandi opus bene peragitur; ſed hocce ordine et regularitate ab ulla cauſarum, quae in mentem humanam tanta vi agunt, turbatis, cogitationes irregulares, judiciumque falſum evadunt.

Hae cauſae phyſicae variis modis vim ſuam exercere poſſint; nonnullas enim impreſſiones obliterant, et ſic externarum rerum in mente imagines ſeu repraeſentationes, imperfectas vel mutilatas reddunt; neceſſariam inter cerebri partes communi-

cationem perdunt, ideoque regularem idearum conjunctionem impediunt; fluidi nervosi naturam et motus modum quodammodo mutant; vel uno verbo multas morbidas phycas in cerebro mutationes efficiunt quas, propter nostram ejus structuræ ignorantiam, hæcenus detegere nequimus.

Hæcce theoria multa menti humanæ propria explicare potest, nempe, dum maniacorum mentes variis affectibus vehementibus occupatæ sunt: cur magna ex parte, externas impressiones, etiam violentissimas, non percipiunt; namque, quoad fluidum nervosum violenti motu, ad vehementes animi affectus sustentandos necessario, agitur, leviores, quas objecta externa efficiunt, impressiones eum fluidi motum præbere nequeunt qui a parte, cui vis primum illata est, ad cerebrum impressionem propagare requiritur; ideoque nulla in mente sensatio excitari potest.

Eadem theoria explicat etiam, cur maniaci furibundi tam ingens robur possideant; quia vehemens

mens in fluido nervoso motus, qui affectus tam vehementes sustentat, magnam hujus roboris portionem eidem fluido ad musculos voluntati obediētes transeunti impertiet, eosque in actionem violentiorem necessario ciebit. Hinc explanari potest immensum maniacorum robur, etiam quum corpora multum debilitata sint. Namque multæ observationes ostenderunt, vim nervosam, e qua omnes corporis humani functiones pendent, quantitate et impetu in una parte augeri posse, dum, in altera, pro rata parte diminuitur.

Eadem hypothese explanandum est, cur violentia et irregularia animi pathemata crebro iterata maniam sæpe inferunt, quod efficiunt consuetudinem fluidi nervosi inducendo qua in tales violentes motus facile ciatur, donec, iterata repetitione, tandem consueta evadunt, mentisque perturbationem, maniam efficientem, gignunt.

Porro ne nimis prolixus sim, explicat cur pathematum irregularium et liquorum spirituosorum u-

sus frequens repetitio, cur quædam systematis sanguiferi affectiones, multæque aliæ causæ physicae maniam generant; quæ omnia suum opus efficiunt talem in variis cerebri partibus, et in impressionibus, seu ideis ibi locatis, Perturbationem creando, fluidique nervosi tam irregularem motum ciendo, ut, ad justas conclusiones inferendas, ideas nostras rite et regulariter conjungere et inter sese comparare nequeamus, et sic corrumpitur pulchra illa mentis humanæ fabrica, qua homines omnibus aliis animantibus longe antecellunt, qua ad tam sublimem voluptatem et scientiam evehuntur, qua ad vastas ignotas spatii immensi regiones elewantur, DEI Optimi maximi opera miranda contemplant, quæque uno verbo Mundi Creatoris sapientiæ et benevolentia optimum argumentum haberi debet.

Ex ante dictis, manifestum est quam difficile plerumque esse mania causam proximam detegere, quoniam in adeo variis cerebri conditionibus aggredi possit quarum naturæ prorsus ignari sumus, unde
infelix

infelix methodi medendi eventus, qui in plerisque exemplis sequitur, derivandus est.

PROGNOSIS.

IN omni morbo, periculi magnitudo partis affectæ in systemate utilitatis rationem sequi observatur, et propter causarum morbi violentiam. Quum cerebri summa consideretur utilitas, maniam plerumque brevi fatalem fore concludere fas nobis videtur. Tamen homines hoc malo laborantes sæpissime longævi sunt. Periculum denunciat vehemens delirium. Si æger somno recreanti sæpe fruitur, bonum est. Si morbus hæreditarius est, felix eventus vix expectandus. Mali diuturnitatis rationem quoque sequitur periculum, vi enim consuetudinis, paroxysmis toties iteratis, morbi reditui corporis habitus magis patebit. Ea morbi species, quæ a causis in mentem recta agentibus proficiscitur magis difficulter curanda, quam ea, quæ a causis in eandem per corporis medium agentibus, oritur. Ob-
servatur

fervatur quoque eas species morbi, quas magna hilaritas comitatur, quam eæ, quas tristitia insignit, diuturniores esse. Profusa sanguinis profluvia, dysenteria, febris, &c. morbum sæpe tollere observantur.

MORBI CURATIO.

PRIUSQUAM aliquam methodi medendi partem aggrediatur medicus, ii, qui custodiunt ægrum, medici præcepta, quam maxime fieri potest, observanda curare debent. Verum, dum animum ad hanc rem adhibemus, humanitas non omnino negligenda, neque, quod nimis sæpe fit, fere ad mortem flagellando cruciandus est æger.

Quamvis audaces et feroces sunt, tamen metu terreri possunt, et ne sibimetipsis, vel aliis noceant, subucula arcta (Anglice *Strait Waistcoat*) cohibeantur. Multi miseros homines, hoc malo laborantes, videndi cupidi sunt, sed quam maxime prohibendi

prohibendi sunt. Si hoc autem fieri nequit, non ægrotum interrogare vel nimis aspicere semper commonefaciendi sunt sic enim irregulares ideæ in mente ejus excitari possunt. In hoc morbo tractando, principium consilium est incitationis inæqualitatem, vel in mentis opere actionem irregularem tollere. Verum quoniam hæc incitatio inæqualis duabus systematis conditionibus, omnino contrariis, æque pendere possit, ad horum statuum alterutrum accommodanda remedia sunt. Si incitatio aucta dominatur, regimen antiphlogisticum accurate observandum; contra, si eadem imminuta apparet, ad ea remedia decurrendum quæ jus-tum stimulum præbendo, incitationemque reno-vando maxime idonea sunt.

Imprimis, ad incitationem imminuendam, sanguis, quantitate quam maxima et quam primum, detrahendus. Nonnulli veteris doctrinæ sectatores sanguinem a pede detrahendum suadent. Verum in iis exemplis, ubi vultus turgidus et rubicundus, oculique sanguine suffusi apparent, quumque sanguinis

guinis in cerebro impetus ejusdem e brachio detractione non fatis cito imminui possit, ab aliqua parte capiti quam maxime vicina, arteria temporali scilicet, vel vena jugulari, eum educere præstat. Eodem consilio hirudines et cucurbitulæ cruentæ temporibus applicandæ, summumque sanguinis e naribus profluvii quamvis minimi, in symptomatis hujusce morbi moderandis, Commodum, sanguinis detractionis topicæ magnam utilitatem liquido demonstrat. Tamen in utroque detractionis sanguinis genere ad ægri temperamentum curam adhibendum est. Plerumque in temperamento melancholico, ac in sanguineo, non æque profunt.

Post sanguinis detractionem, fortium purgantium usu alvus laxa servanda ; vel si mitiora adhibentur, quantitate solito majore administranda sunt, namque in hoc morbo irritabilitas plerumque in omni parte, nisi parte affecta, multum imminuitur ; quæ res ad bene notam systematis legem referenda est, scilicet auctam mobilitatem seu irritabilitatem in una parte, pro rata parte in alia eandem imminutam

tam comitari. Antiqui Helleboro potissimum usi sunt ; sed quo successu olim administratum fuerit, aliis catharticus utilior hodie non invenitur, qualia sunt aloes, præparata salina, purgantia, præsertim tartarus solubilis. Emetica quod attinet ; MONRO, qui lunaticorum nosocomio Londinensi præest ; ea quam maxime laudat. Ægri, qui morbo tres annos laborârat, crebro eorum usu a se ad sanitatem reducti, mentionem facit. Non solum ventriculum a fordibus liberant, sed fluida summum corpus versus derivant, et sic, perspirationem, quæ augeri debet, promovent. Utilia quoque sint totum systema convellendo, et ita irritationem irregularem tollendo accommodata inveniuntur, tamen a violenti eorum operandi modo cavendum, corpusque plerisque in exemplis. Sanguinis detractione et alvi purgatione, prius quam administrentur, debilitandum ; quod si non fit, sanguine versus caput derivato, morbum augere periclitantur. Omnes secretiones et excretiones promovendæ. Nonnulli magni nominis scriptores diureticorum in hoc morbo usum magnis laudibus tollunt ; quamobrem

sal diureticum administratur. Quum morbi sedem esse cerebrum consideretur, vel ab irregulari fluidi nervosi motu, vel incitatione inæquali, provenire, concludere nobis liceret, hos motus irregulares antispasmodicorum usu, qualia sunt opium, moschus, camphora, &c. coerci posse. Omnium tamen horum remediorum valde incertum est, namque interdum sanguinis impetum haud parum augent, et sic adeo non somnum accerfunt ut eum omnino arcere possint; hinc igitur, nisi prorsus necessarium est, nunquam adhibenda sunt, donec cerebri incitatio aliis remediis aliquantum imminuta sit. Acetum distillatum remedium optimum habitum est; multa boni ejus effectus exempla a quibusdam scriptoribus memoriæ traduntur. Lavatio frigida quoque adhibenda est, ita ut sedativi vicem impleat, ut CELSUS ait, “ Subita in aqua frigida “ immersione, deleantur, mortuo fere homine, sub “ aquis omnes ideæ,” ut frigoris applicatio perpetua sit æger semper in loco frigidissimo detineatur, capitiq; prius abrafo, pileus luteus applicetur. Lux quoque excludenda, si cerebri incitationem augere

gere videtur. Diæta tenuissima esse debet et parca manu concedenda ; namque si hoc negligitur, omnia alia remedia futilia evadent. Variis quoque oblectamentis et exercitationibus ægri animus ab irregulari idearum serie divertendus est. Aliquo negotio, et corpus et mentem exercitanti, si id fieri potest, occupati esse debent, GREGORIUS noster viri mentionem facit, in Scotiæ plaga septentrionali degentis, cujus curationi maniacy tradebantur. Eos laborem fervorem sustentare coegit. Primum secum foras ambulare deinde flagelli ope dicto suo obedientes fieri eos compulit. Porro aratro eos conjungere et equorum opus imponere solebat. Et hanc eos curandi methodum successus manifesto consequi observatus est.

Secunda systematis conditio, quæ huic morbo conjungi possit, est incitatio imminuta.

Ad justam corporis incitationem reducendam varia stimulantia et diæta lauta adhibenda sunt. Longæ peregrinationes, et vivendi modi mutatio, novis rebus

rebus mentis attentioni oblatis, in ambabus corporis conditionibus tentari debent. Experientia enim docet talia remedia, postquam omnia alia secus processerant, in hoc morbo et multis aliis affectionibus nervosi generis, efficacia fuisse. Omnes causæ occasionales summa attentione vitandæ sunt, universa enim morbi symptomata graviora reddunt, et morbi reditum, in iis, qui ad salutem reducti fuerant, efficere periclitantur.

FINIS.

Med Hist
W4
E23
1799
P. 2

